

Kansalliset digitaaliset pitkäaikaissäilytyspalvelut

9.12.2021

Kimmo Koivunen

Digitaalinen pitkäaikaissäilytys?

- Tarkoituksena säilyttää digitaaliset aineistot eheinä, autenttisina ja käyttökelpoisina useiden vuosikymmenien tai satojen vuosien ajan
- Mahdollistaa digitaalisten aineistojen hyödyntäminen tuleville sukupolville
- Toteutuksen näkökulmasta korostaa jatkuvuussuunnittelua
 - Toiminnan elinkaari ylittää kaikkien toteutuksen osakokonaisuuksien käyttöajan
- Pitkäaikaissäilyttäminen on aina aktiivista toimintaa

Säilyttämisen palvelut

- CSC tuottaa OKM:lle keskitettyjä PAS-palveluita
 - Kulttuuriperinnön säilyttämiseen (tuotannossa vuodesta 2015)
 - Tutkimukseen liittyvien aineistojen säilyttämiseen (tuotannossa vuodesta 2019)
- Aineistojen omistajuus säilyy **aina** hyödyntävällä organisaatiolla
 - Vain hyödyntävällä organisaatiolla on pääsy säilytettäviin aineistoihin
 - PAS-palvelusopimus tehdään aina organisaation kanssa; ei yksittäisten tutkijoiden/tutkijaryhmien kanssa
- Palvelut tuotetaan OKM:n rahoituksella ja ovat maksuttomia niitä hyödyntävälle organisaatiolle
 - Palvelut saa käyttöönsä OKM:n päätöksellä
- Kulttuuriperintö-PAS-palvelussa sopimuksia 15
 - Kansallisarkisto, Kansalliskirjasto, Kavi, Kansallisgalleria, Museovirasto, Celia, Kotus, Musiikkiarkisto, SLS, Tietoarkisto
- Fairdata PAS-palvelussa sopimuksia 5
 - Turun yliopisto, Itä-Suomen yliopisto, Helsingin yliopisto, GTK, Tampereen yliopisto

Kulttuuriperintö-
PAS-palvelu

Fairdata
PAS-palvelu

Hallintaliittymä

Paketointipalvelu

Yhteinen PAS-ratkaisu

Pitkäaikaissäilytyksen sopimukset

Säilyttäminen on aktiivista toimintaa

- Aineistojen laatu tarkistettava
 - Määritellään ns. säilyttämisen lähtötaso
- Aineistojen eheyttä tarkkaillaan jatkuvasti
 - Eheyden palauttaminen normaalia palvelutoimintaa
- Aktiivinen teknologioiden seuranta
 - Tiedostomuodot, ohjelmistot, ...
- Laitteistojen elinkaaren hallinta tärkeää
 - Levy- ja nauharikoista toipuminen normaalia toimintaa
- Hyödyntävien organisaatioiden tukeminen
- Tietoturva ja tietosuoja huomioitava toiminnassa
 - PAS-palvelut sisältyvät CSC:n ISO/IEC 27001:2013-auditoinnissa tarkasteltuihin palveluihin
- CSC on ottanut säilytysvastuun yli 1,6 petatavusta ja yli 2 miljoonasta tietopaketesta

Säilytyksessä oleva aineistomäärä kasvaa noin 50 teratavua kuukaudessa

Aineistot tallennettu kolmelle eri mediatyypille (levy ja kaksi nauhaa)

Yhteistyö mahdollistaa aineistojen pitkäkestoisen hyödyntämisen

Mitä hyödyntäminen edellyttää organisaatiolta?

- Sopimusmalliin tutustumista
- PAS-palvelun hyödyntämisestä sopimista OKM:n kanssa
- Säilytettävän aineistokokonaisuuden tunnistamista
- Käyttöönottoprosessin läpikäymistä yhdessä CSC:n kanssa
- Aineistojen riittävää kuvailua
- Aineistojen paketointia PAS-määrittelyiden mukaisesti
- Aineistojen siirtämistä PAS-palveluun

Kaikki tämä edellyttää hyödyntävältä organisaatiolta henkilöresursseja palvelun käyttöönottoon ja käyttöön

mutta...

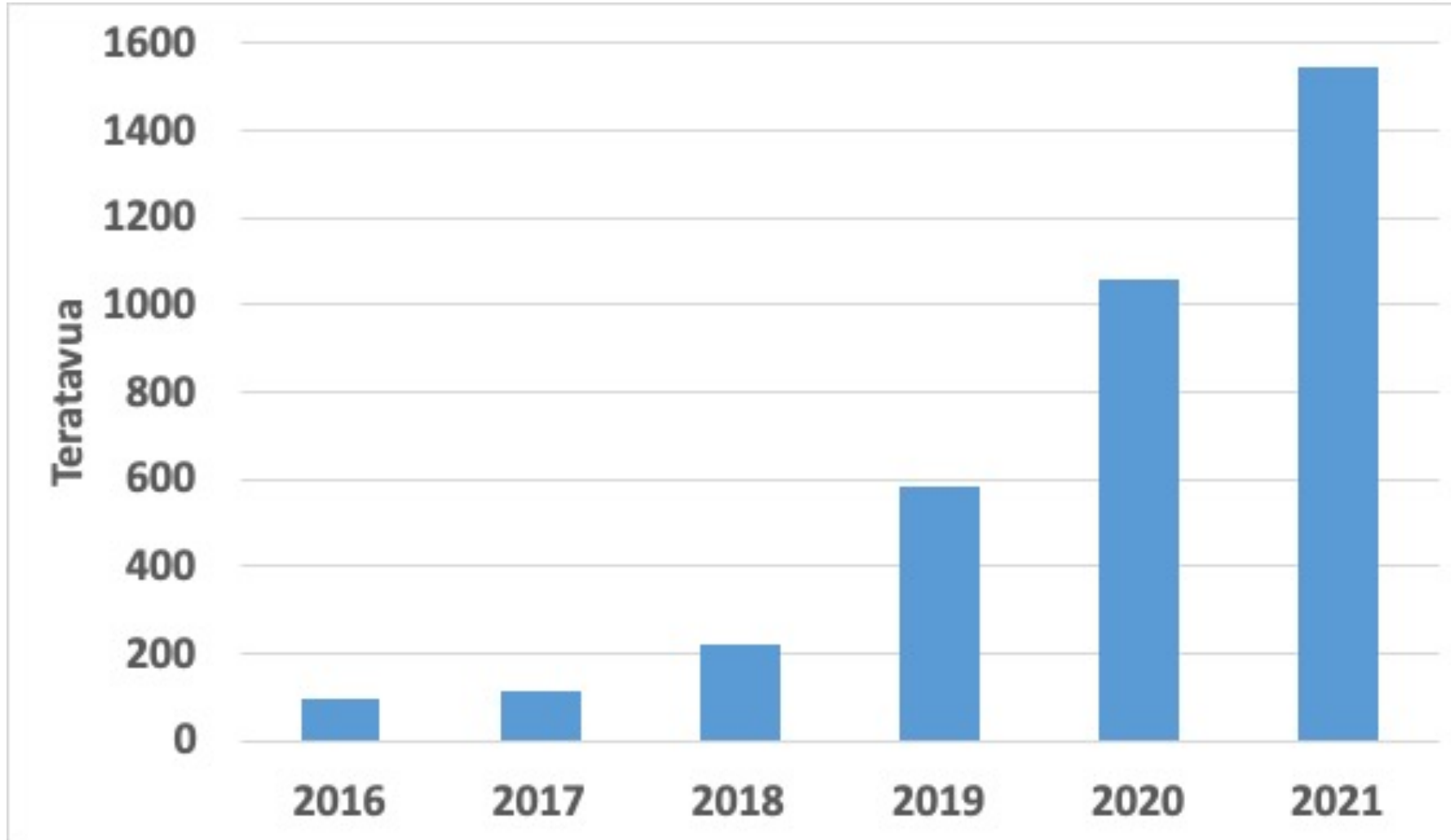
**PAS-palvelu
tukee
organisaatioita
kaikissa
vaiheissa**

Mitä pitää ottaa huomioon jo ennen PAS-palveluun siirtymistä?

- ✓ Laske tarkistussummat tiedostoille mahdollisimman aikaisessa vaiheessa
- ✓ Huolehdi laadukkaista metatiedoista
- ✓ Huomioi tiedostomuodot määrittely ja mahdolliset soveltamisohjeet
- ✓ Dokumentoi aineiston syntyhistoria (digitointi, ...)
- ✗ Älä muodosta siirtopaketteja "varastoon"

Kysyvä ei
tieltä eksy

Aineistomäärän kasvu PAS-palvelussa 2016 - 2021

Yhteistyötä organisaatioiden kanssa nyt ja tulevaisuudessa

(myös muiden kuin asiakkaiden)

- PAS-palveluiden sähköpostilista
 - <https://www.digitalpreservation.fi/2021-liity-pas-palveluiden-sahkopostilistalle>
- Kuukausittaiset #PASKaffet
 - Joka kuukauden ensimmäinen perjantai klo 14:00-14:45
- #PASKlinikat
 - Säännöllisen epäsäännöllisesti
- Koulutustilaisuuksia enemmän tai vähemmän säännöllisesti
- twitter.com/dpres_FI
- Virallinen tukiosoite: pas-support@csc.fi
- <https://www.digitalpreservation.fi>

**YOU'RE NOT
ALONE...**

pas-support@csc.fi